

Tájékoztatás az új egyszerűsített adóalap megállapítás szabályairól

2023. évtől az iparüzési adóban az egyszerűsített adóalap-meghatározási mód jelentősen megváltozott. Idéntől a korábbi főszabálytól eltérő háromféle módszert egyféle (választható) adóalap-megállapítási mód váltotta fel a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) 39/A.§ alapján.

A Htv. szerint **kisvállalkozónak minősül az a vállalkozó, akinek/amelynek éves nettó árbevétele nem haladja meg 25 millió forintot, illetve kiskereskedő átalányadózó (Teaor kódja 47-tel kezdődik, vagy 4532) egyéni vállalkozó esetén nem több, mint 120 millió forint.**

2023. évtől az egyszerűsített adóztatást bármely olyan vállalkozói csoport választhatja (társaság vagy egyéni vállalkozó magánszemély), **amelynek az adóévi bevétele éves szinten** (12 hónapnál rövidebb adóév esetén a működés naptári napjai alapján évesítve) **nem haladja meg a 25 millió forintot, illetve a 120 millió forintot.**

Bevétel az Szja-törvény hatálya alá tartozó magánszemély vállalkozó (egyéni vállalkozó, mezőgazdasági őstermelő) esetében az Szja tv. X. Fejezet 4. és 10. melléklete szerinti bevétel, a kata-alanyok esetén a KATA tv. szerinti bevétel, egyéb vállalkozók esetén a Htv. 52. § 22. pontja szerinti nettó árbevétel.

Az Szja tv. hatálya alá tartozó egyéni vállalkozók esetén a bevételbe tartozik többek között a kapott (uniós, állami) támogatás, a kizárólag üzleti célt szolgáló tárgyi eszköz értékesítéséből eredő bevétel, kamat, kötbér, az új KATA alanyai esetén szintén a bevételbe tartozik például a támogatásokból eredő bevétel.

A kisvállalkozók közül lesznek olyan csoportok, akinek ezt az egyszerűsített módot választania kell/lehet és **lesznek olyanok is, akik akkor kerülnek ki ebből az egyszerűsített módból, ha kifejezetten ezt kérik.** (Htv. 51/Q. §)

A 2022. december 31-én hatályos Htv. 39/B. § (3) bekezdése szerinti iparüzési adóalap-megállapítást alkalmazó vállalkozó (hipában is katás adózó) a 2022. évben kezdődő adóévről 2023. május 31-ig nyújt(hat)ja be 22HIPAK adóbevallását. Tehát az új kata adóalany, amennyiben a 2022. évről adóbevallás benyújtására köteles, azt elegendő 2023. május 31-éig benyújtania (2023. január 15-e helyett).

Fontos szabály, hogy az az adózó, aki 2022. december 31-én helyi iparüzési adóban is aktív katás adózó volt, az önkormányzati adóhatóságnak azzal a vélelemmel kell élni, hogy az iparüzési adó alapját a 2023. január 1-jétől hatályos Htv. 39/A. §-a szerint (az új egyszerűsített sávós adóalap-megállapítási módszerrel) állapítja meg.

Amennyiben ezt nem kívánja alkalmazni, azt kifejezetten le kell mondania 2023. május 31-ig. A bejelentéssel egyidejűleg a 2023. január 1. és a 2024. június 30. közötti előlegfizetési időszakra 75 ezer forint adóelőleget is be kell vallania, amelyet két részletben kell megfizetnie: 2023. május 31-ei esedékességgel 50 ezer forintot és 2024. március 18-ai esedékességgel 25 ezer forintot (Htv. 51/Q. §).

Ha adóbevallást nem kell benyújtani az adóévről, akkor nem kell adóelőleget sem bevallani az adóévet követő adóévre (az adóévi bevallás benyújtása évére), mert ez már megtörtént az egyszerűsített adóalap-megállapítás módszer alkalmazásáról való vélelemmel.

Tehát összefoglalva a 2022. december 31-én Kata alanyként tételes iparűzési adót fizető egyéni vállalkozónak bevallási és bejelentési kötelezettsége, teendője általános esetben nincs, esetében az önkormányzati adóhatóság e módszer választását vélelmezi, azonban 2023. május 31-ig közölheti az adóhatósággal (bevallásban, vagy a bejelentés, változás-bejelentés adatlapon), hogy nem kívánja az egyszerűsített adóalap-meghatározást alkalmazni.

Az adó alapja a kisvállalkozó székhelye és telephelye szerinti önkormányzatonként:

- a) 2,5 millió forint, ha a kisvállalkozó bevétele az adóévben a 12 millió forintot nem haladja meg,
- b) 6 millió forint, ha a kisvállalkozó bevétele az adóévben a 12 millió forintot meghaladja, de a 18 millió forintot nem haladja meg,
- c) 8,5 millió forint, ha a kisvállalkozó bevétele az adóévben a 18 millió forintot meghaladja, de az 25 millió forintot – kiskereskedelmi tevékenységet végző kisvállalkozó esetén a 120 millió forintot - nem haladja meg.

Az adó mértéke 2%, így az a) sávban 50.000 Ft, b) sávban 120.000 Ft, c) sávban 170.000 Ft az adóelőleg.

A Htv. 39/A. § szerinti adózási módot a naptári évtől **eltérő üzleti éves** adózó is választhatja.

Az **az őstermelő**, aki egyben egyéni vállalkozó is, sincs kizárva e módszer alkalmazásából. Az e két jogcímből eredő bevételeit össze kell adnia, s e szerint kell megállapítania az egyszerűsített adóalapot, hiszen személyét tekintve a helyi iparűzési adóban egy adóalanynak tekinthető. A Htv. 39/A. § (1) bekezdésének a) pontjában említett 25 millió forint értékhatár az őstermelők családi gazdasága tagjai számára őstermelőkként, vállalkozókként (tagokként) értendő.

Az egyszerűsített adóalap-megállapítási módszer alkalmazásának bejelentése

- a) az adóévet megelőző évben működő vállalkozó - amennyiben az adóévben egyszerűsített iparűzési adóalap-megállapítást kíván alkalmazni – **az adóévet megelőző adóévről szóló bevallási nyomtatványon** (első alkalommal a 2022. adóévről szóló 22HIPAK nyomtatványon) **az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig** (első alkalommal 2023. május 31-ig) jelenti be.
- b) az adóévben jogelőd nélkül kezdő vállalkozó az első adóévére is alkalmazhatja a tételes adóalap-megállapítást, amit majd csak az adóévet követő adóévben az adóévről benyújtandó adóbevallásán kell jelölni, **külön bejelentésre nincs szükség** (a 2023. évben jogelőd nélkül kezdő vállalkozónak tehát folyamatos működés mellett 2024. május 31-ig kell döntenie a módszer alkalmazásáról bevallása benyújtásával, vagy egyéni vállalkozói tevékenység szüneteltetése esetén, annak megkezdésétől számított 30 napon belül). Azon egyéni vállalkozók, akik szüneteltetéséből újratekrik tevékenységüket, szintén jogelőd nélkül kezdő vállalkozónak minősülnek.
- c) a tevékenységét az önkormányzat illetékességi területén kezdő (azaz más településen már működő) vállalkozó is alkalmazhatja, sőt, ha más településen e módszer szerint állapítja meg adóalapját, az új telephely, vagy székhelyáthelyezés esetén az új székhely szerinti településen is ezt **kell** alkalmaznia. Mindezt pedig a bejelentkezési, változás-bejelentési nyomtatványon kell bejelentenie az adókötelezettségét érintő változást követő **15 napon belül**. Amennyiben az

adókötelezettség keletkezése május 31-ét követő nap, akkor abban az évben nem kell előleget **fizetnie**.

A bejelentési határidők elmulasztását igazolási kérelemmel (alapos indokkal) ki lehet menteni.

Az adózó bejelentése végrehajtható okirat, valamint ez irányú bejelentését **önellenőrzéssel NEM** módosíthatja.

A kisvállalkozó sávós adóalap-megállapítási módszer választására vonatkozó döntése – erre vonatkozó külön, évenkénti bejelentés nélkül – mindaddig érvényes, **amíg azt vissza nem vonja az adóév ötödik hónap utolsó napjáig (bevallási nyomtatványon)**.

Az új egyszerűsített adóalap-megállapítás alkalmazásával a kisvállalkozó nem jogosult további adómentességre, adókedvezményre, vagy adócsökkentésre.

Az adó bevallása az áttérés évét követően

A kisvállalkozót az adóbevallási kötelezettség **nem terheli** az adóévről, ha:

- a) az adóévi adó összege nem haladja meg az adóévi adóelőleg összegét
- b) a megfizetett adóelőleg összege magasabb és a kisvállalkozó az adóelőleg és az az adóévi adó összege különbözetének a visszatérítését nem kéri.

A kisvállalkozó adóbevallás benyújtására **köteles** az adóévről, ha

- a) a Htv. szerinti tételes adóalap is magasabb lesz az adóévben, mert az adóévi bevétel az előző adóévi bevételhez képest annnyival több lett, hogy a következő bevételi sávhoz tartozó adóalapot kell alkalmazni, ennél fogva az adóévi adóelőleg kevesebb, mint az adóévi adó
- b) a megfizetett adóévi adóelőleg összege magasabb, mint az adóévi adó, mert a kisvállalkozó bevétele csökkent, és a kisvállalkozó az adóelőleg és az adóévi adó összege különbözetének a visszatérítését kéri
- c) a vállalkozó megszűnik, megszüntetik vagy az egyéni vállalkozása szünetel, illetve, ha év közben a telephelyet megszüntetik, vagy székhely áthelyezés történik.

Adóelőleget kell bevallani arra az adóévre:

- a módszer alkalmazásának megszüntetése esetén
- a bevételi sáv változása miatti adóalap-váltás esetén, azzal, hogy az adóbevallásban bevallott adó egyben az adóelőleg bevallásának is minősül
- ha a Kata alanya 2023. január 1-jétől nem kívánja alkalmazni az egyszerűsített iparüzési adóalap-megállapítást és erről bejelentést tesz 2023. május 31-ig

Egyéni vállalkozónak szüneteltetése esetén a záró bevallásban előleget nem kell jelentenie.

Abban az adóévben, amelyikben a kisvállalkozó az egyszerűsített adóalap-megállapítási mód alkalmazására áttér, az adóév harmadik hónapjának 15. napján esedékes, az adóévre korábban bevallott adóelőleget annak eredeti esedékességékor köteles megfizetni, valamint ez az összeg az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig fizetendő adóelőleg összegébe beszámít. Viszont amennyiben az adóév harmadik hónapjának 15. napján esedékes adóelőleg magasabb, mint a sávós adózás által megállapított

tételes összeg, úgy a különbözetet az arról az évről szóló adóbevallásban tudja érvényesíteni és visszaigényelni.

Siófok, 2023. május 03.

ADÓHIVATAL